

*Жуковський С. С.,
канд. пед. наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОГРАМУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРНЕТ-ПОРТАЛУ E-OLYMP.COM

Поняття академічної доброчесності визначене законом України про вищу освіту. Це – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1].

Академічним плагіатом у Стенфордському університеті називають використання оригінальної роботи іншої людини (тексту, програмного коду, математичної формули, дослідження, стратегію тощо) без надання належного та обґрунтованого цитування [2].

Кембриджський університет називає академічним плагіатом «подання як власної праці незалежно від наявності наміру обманювати, роботи, яка частково чи цілком запозичена з чужої праці без належного посилання» [3].

Тему принципів академічної доброчесності досліджували вчені різних сфер науки як в Україні (Ульянова Г. О., Харитонова О. І., Ковальова А., Дойчик М. та ін.), так і за кордоном (М. Рой (Miguel Roig), М. Гарфінкель (M. S. Garfinkel), Дж. Бейлі (J. Bailey), Роберт Барбато (R. Barbato) та ін.).

Метою статті є дослідження дотримання академічної доброчесності, при вивченні курсу програмування з використанням Інтернет-порталу e-olymp.com та дублікату при виконанні лабораторних робіт.

Поняття академічної доброчесності не обмежується написанням публікацій, курсових робіт, випускних кваліфікаційних робіт під час навчального процесу в

зкладах вищої освіти. Дане поняття можна застосувати під час виконання домашніх, лабораторних робіт. Саме на цьому етапі студенти привчаються виконувати різні види навчальних робіт самостійно або привчаються запозичувати у когось роботи, знаходити розв'язок в Інтернеті або просто списувати у своїх одногрупників.

При вивченні курсу програмування на спеціальності Середня освіта (інформатика) для контролю виконання використовується Інтернет-портал e-olymp.com [4]. Інтернет-портал e-olymp це система автоматичної перевірки розв'язків задач з програмування з можливостями створення груп, добавляти студентів. Створювати комплекти завдань для лабораторних занять. Інтернет портал має базу понад 10000 задач різного рівня складності на різні теми з програмування. Тут знаходяться задачі для початкового програмування на лінійні структури, базові структури програмування (розгалуження, цикли), масиви вектори, стеки черги, функції та класи, задачі на складні структури даних тощо. Під час лабораторних занять на кожну тему, для аудиторної та домашньої роботи задається ряд від 5 до 20 задач в залежності від теми та складності задач. Студенти виконують завдання та відправляють розв'язки на перевірку на Інтернет-портал. Автоматична система - перевіряє розв'язок та видає вердикт – кількість балів за вірну повну або частково розв'язану задачу. Це полегшує роботу викладача. Автоматична система може перевірити логічну частину. Чи правильно працює дана програма. Чи відповідає результат виконання розв'язків на певному наборі тестів. Проте існує ряд інших завдань під час навчання програмування, а саме, побудова математичної моделі, правильно оформлення тексту програми, правильність вибору назви змінних, оформлення певних блоків функцій, коментар для пояснення програми. Для цього викладач має можливість переглянути код програми та проаналізувати оформлення тексту. Також під час лабораторних занять відбувається захист студентами своїх розв'язків, під час яких студент повинен пояснити відповідний алгоритм, проаналізувати математичну модель, складність

роботи алгоритму. Тому списання розв'язку не дасть можливість захистити свою роботу. Студенту потрібно знати та розуміти всі елементи програми.

База задач Інтернет-порталу e-olymp постійно поповнюється новими авторськими задачами. Так за останній рік база збільшилася більш ніж на 1000 задач. Серед них 300 задач для початківців на базові структури (лінійні, розгалуження, цикли масиви, рядки) решта задачі на різні методи програмування та задачі з олімпіад різного рівня від шкільного етапу до міжнародних студентських олімпіад. Це дає можливість постійно пропонувати студентам нові задачі, що зменшує ймовірність списувань з мережі Інтернет.

Отже використання Інтернет-порталу e-olymp.com в навчальному процесі є доречним для вивчення програмування з можливістю навчання студентів дотримуватися академічної доброчесності.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна доброчесність”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>.

2. What Is Plagiarism? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://communitystandards.stanford.edu/student-conduct-process/honor-code-and-fundamental-standard/additional-resources/what-plagiarism>.

3. University-wide Statement on Plagiarism. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.plagiarism.admin.cam.ac.uk/whatplagiarism/universitys-definition-lagiarism>.

4. Жуковський С.С. E-OLIMP – педагогічний засіб дистанційної підготовки учнів та студентів до олімпіади з програмування. Зб. наук. пр. за матер. п'ятої Міжн. конф. «Нові інформаційні технології в освіті для всіх: неперервне навчання», 23-25 листопада 2010 р. – К., 2010. – Вип. 8. – С. 276-283.